

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 19

nummer 7/8

juli/augustus 2024

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Luc Indestege
(° Zonhoven, 05/02/1901 – + Brussel, 11/07/1974)
Vlaams dichter en schrijver

Werkten mee aan dit nummer:

Jan Erkelbout

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Documentatiecentrum	2
Activiteiten	2
Markante personen op Dilbeekse begraafplaats	3
Minister overleden in vliegtuigcrash	3
Vreemdelingendossiers	4
Halle De Staten 219	5
Foyers Leopold III	6
Journal de Gand (181-1923)	9
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	9
Scheningen	9
Vraag en antwoord	9

DOCUMENTATIECENTRUM

Ons documentatiecentrum bevindt zich in bibliotheek 'De Wolfspuut'
D' Arconatiestraat 1 te 1700 Dilbeek (naast CC Westrand)

De leeszaal van ons documentatiecentrum is volledig opengesteld op
elke **2e donderdag** van de maand van **18.00 tot 20.00 uur**
elke **4e zaterdag** van de maand van **10.00 tot 13.00 uur**

1e maandag en **3e maandag** van de maand van **14.00 tot 16.00 uur** echter liefst op
voorafgaandelijke afspraak bij Alfons Depester
via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

in juli en augustus is het documentatiecentrum gesloten

**Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een
bijdrage van 2,00 euro**

ACTIVITEITEN

Omdat de capaciteit van sommige vergaderlokalen beperkt is vragen wij u zich **steeds**
verplicht en tijdig vooraf in te schrijven en uw aanwezigheid te bevestigen.

Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be .

Cursus ALDFAER – Stamboomprogramma voor windows

Ben je aan de slag met het uitzoeken van je stamboom of je familiegeschiedenis en zoek je
een manier om al je gegevens overzichtelijk te bewaren en te tonen aan de rest van de familie?

Via de beginnerscursus van Aldfaer helpt lesgever Rik Van der Krieken, directeur van het
documentatie- en studiecentrum van familiegeschiedenis in Merksem, je tijdens 3 zaterdagen
graag op weg om met dit programma te leren werken.

Wanneer: zaterdagen 14, 21 en 28 september 2024 telkens van 9u tot 12u in Lokaal 302
van cultuurcentrum Westrand te Dilbeek

Inschrijving: 10 euro voor FV-leden – 15 euro voor niet-leden

Nodig: laptop en basiskennis computer

Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

en het bedrag overschrijven op bankrekening BE71 7330 5901 8769 van FV regio Dilbeek vzw met vermelding ‘Cursus Aldfaer’

Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 15.

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar!

Op **woensdag 13 november 2024 om 20.00 uur** maken we kennis met **Ankie Vandekerckhove**, die de **werking van het Afstammingscentrum** zal toelichten.

Het Afstammingscentrum werd in 2019 door de Vlaamse overheid opgericht om tegemoet te komen aan de vragen van geadopteerden, donorkinderen en metissen van de kolonisatie om meer openheid en toegang tot informatie over hun herkomst, geboorte en levensverhaal te creëren. Het belooft een interessante avond te worden, waar we ongetwijfeld heel wat raakpunten kunnen ontdekken tussen de ‘klassieke’ genealogie en het werk van het Afstammingscentrum dat zich in het relatief recente verleden afspeelt.

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat, 20 te 1700 Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek).**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

MARKANTE PERSONEN OP DILBEEKSE BEGRAAFPLAATS

Nieuwe podcastaflevering!

Luc Indestege door de ogen van zijn dochter

Als prominent dichter en schrijver speelde Luc Indestege door zijn betrokkenheid bij verschillende literaire tijdschriften een belangrijke rol in de culturele ontwikkeling van Vlaanderen. Zijn dochter Elly vertelt Lucs levensverhaal dat zich uitstrekt van Zonhoven via Venetië tot in Dilbeek.

Luc Indestege (DIL8A8)

Vertellers: Elly Cockx en Jean-Pierre Van Cauwelaert

Beluister dit verhaal en alle andere afleveringen via:

<https://open.spotify.com/show/3enh8B66z5tR1aM7rvqPPk>

MINISTER OVERLEDEN IN VLIEGTUIGCRASH

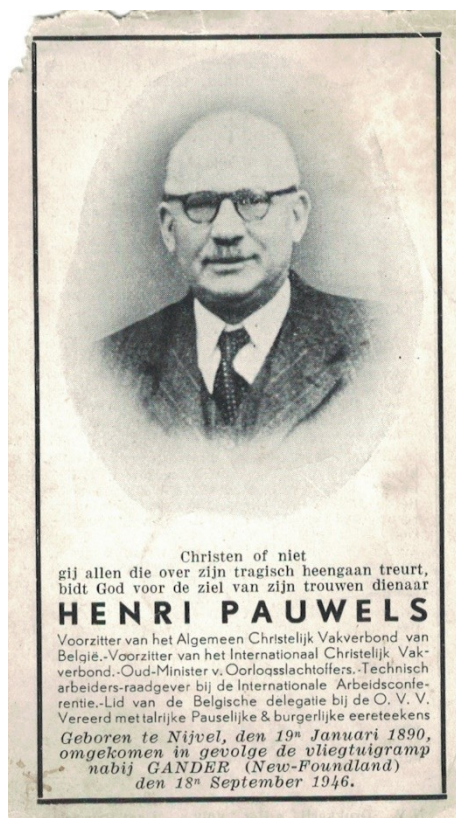
In de schenkingen van rouwbrieven en doodprentjes vinden we soms een merkwaardig document:

Minister overleden in vliegtuigcrash

Het lijkt een krantenkop over een buitenlands regime, zoals onlangs in Afghanistan. Toch zijn ooit Belgische ministers in eigenaardige omstandigheden om het leven gekomen.

Henri Pauwels (°Nijvel 19/01/1890) was Minister van Oorlogsslachtoffers van 12 februari tot 2 augustus 1945 in de regering Achille Van Acker-1. Voordien was hij tijdens de oorlog inlichtingenagent te Londen voor de Belgische regering.

Van 1932 tot zijn dood was hij ook Algemeen Secretaris van het ACV. Zijn reis kaderde vermoedelijk ook in het syndicalisme, want hij was ook voorzitter van het Internationaal Christelijk Vakverbond.

Op 18 september 1946 komt hij om in een vliegtuigramp boven Gander Airport in Newfoundland (Canada), samen met 20 andere passagiers en 6 bemanningsleden.

Het vliegtuig betrof een Douglas DC-4 met registratienummer OO-CBG van Sabena. Het was opgestegen te Melsbroek met bestemming New-York. Zoals gebruikelijk in die dagen zou men in Gander een tussenlanding maken om bij te tanken.

In 1946 moest de piloot zonder hulp van weer- en andere computers de landing uitvoeren. De dichte mist hing tot op de grond. Bij de landing raakte het vliegtuig boomtoppen met een crash als gevolg.

Toch konden 16 passagiers en een bemanningslid gered worden. Het is wel cynisch dat bij deze vlucht ook de echtgenote en drie kinderen van de Directeur-Generaal van Sabena meevlogen. Dit om te bewijzen dat zulke transatlantische vluchten volledig veilig waren. Twee van de drie kinderen overleefden de klap wel.

Henri Pauwels was gehuwd met Alix Fischer (1888-1969). Het familiegraf bevindt zich op de begraafplaats van Sint-Lambrechts-Woluwe

Jan Erkelbout

VREEMDELINGENDOSSIERS

Van Vreemdelingenpolitie naar Vreemdelingenzaken

Elke dag opnieuw worden in het Algemeen Rijksarchief vreemdelingendossiers geraadpleegd. De 2,5 miljoen individuele vreemdelingendossiers die het Rijksarchief bewaart (ruim 7 strekkende km archief), bevatten een schat aan informatie, zowel voor genealogische opzoekingen als voor de migratiegeschiedenis van België. Minder bekend, maar niet minder belangrijk zijn de "algemene dossiers" van de vreemdelingenadministratie. Deze dossierreeks is vooral thematisch geordend en toont het ruimere plaatje van het Belgische migratiebeleid.

Een zopas verschenen inventaris ontsluit de algemene dossiers geopend tijdens de periode 1950-1990. De naoorlogse periode is een boeiend hoofdstuk in de Belgische migratiegeschiedenis. De eerste helft staat in het teken van de grootschalige arbeidsmigratie naar ons land. Eerst in functie van de steenkoolnijverheid, maar vanaf eind jaren 1950 ook voor andere bedrijfssectoren. België doet achtereenvolgens beroep op Italiaanse, Griekse, Spaanse, Turkse en Marokkaanse migranten.

Deze arbeidsmigratie gaat verder na de migratiestop van 1974, al verzeilen de meeste nieuwkomers dan in ons land via gezinshereniging. De naoorlogse periode staat ook in het teken van een nieuwe internationale rechtsorde waarin vluchtelingen een apart statuut krijgen. Eerst is het vluchtelingenstatuut nog nauw verbonden met gebeurtenissen tijdens of meteen na de Tweede Wereldoorlog, maar in de tweede helft van de jaren 1960 valt deze tijdsafbakening weg. De uitbreiding van de vluchtelingendefinitie krijgt vanaf midden jaren 1970 een concrete weerklank, wanneer de instroom van niet-Europese vluchtelingen toeneemt.

De inventaris

De nieuwe inventaris documenteert al deze ontwikkelingen, naast diverse andere facetten van het migratiebeleid: de organisatie van de vreemdelingenadministratie, de evolutie van de Belgische wetgeving, de groei van het internationale personenverkeer, het opsluitings- en verwijderingsbeleid en tenslotte materies voor de openbare veiligheid (o.m. toezicht op wapenvergunningen, religieuze sekten en de bestrijding van drugssmokkel).

Dit archief vormt in feite het sluitstuk van een drieluik: de algemene dossiers uit de jaren 1830-1950 maken het voorwerp uit van twee andere inventarissen ([Ministerie van Justitie. Bestuur van de Openbare Veiligheid. Dienst Vreemdelingenpolitie. Algemene dossiers, 1794-1914](#) en [Ministerie van Justitie. Bestuur Openbare Veiligheid. Vreemdelingenpolitie. Algemene dossiers 2de reeks \(Neerlegging 2003\)](#)). Samen geven de drie reeksen een beeld van de politiek-sociale context en het mentaliteitskader waarbinnen het vreemdelingenbeleid werd uitgetekend over een periode van meer dan anderhalve eeuw.

Praktisch

De inventaris – enkel uitgegeven in elektronische versie – is gratis online beschikbaar via onderstaande links.

STRUBBE Filip, *Inventaris van het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken: Dienst Vreemdelingenzaken. Studiebureau: Algemene dossiers (derde reeks) (Overdracht 2010) (1882-2005)*, reeks *Inventarissen Algemeen Rijksarchief* nr. 711, publicatie nr. 6464, Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2024.

- [De inventaris raadplegen via onze online zoekomgeving](#)
- [De inventaris downloaden als PDF](#)

Bron: Rijksarchief, Nieuwsbrief, 31 mei 2024

HALLE DE STATEN 219

Nieuwe publicatie:

HALLE DE STATEN 219 1825-1930

De staten 219

De eigendomsovergang van een onroerend goed (huis, grond,...) wordt door de notaris vastgelegd in een notariële akte. De notaris zal deze akte binnen een strikte termijn laten noteren (registreren) op een registratiekantoor.

De ambtenaar van het registratiekantoor noteert de voornaamste gegevens van de akte in verschillende documenten, zodat er later, indien nodig snel een spoor van gevonden wordt. De verschuldigde belasting op de betreffende eigendomsovergang wordt ook door dit kantoor geïnd.

Eén van de documenten waarop deze ambtenaar de overgang noteert is de ‘staat (relevé) nr 219’. Elke maand of elk kwartaal verzendt het registratiekantoor deze ingevulde staat 219

naar het kantoor van het Kadaster. Op zijn beurt noteert de ambtenaar van het kadaster de rechtsovergang in een nieuwe reeks documenten. Deze laatste documenten dienen om de jaarlijkse onroerende voorheffing correct te kunnen innen. De staten 219 werden door de diensten van het Kadaster sinds 1830 zorgvuldig bewaard per gemeente. Tot enige jaren terug werden ze gestockeerd in de provinciale archieven van het Kadaster. Heden worden ze overgebracht naar het Rijksarchief waar ze voor het publiek gemakkelijker te consulteren zullen zijn.

De verzameling van deze staten met alle verkopen van één gemeente tussen 1830 en 1950 vormen een onschatbare bron voor de geschiedenis van deze gemeente en voor elk van de gebouwen individueel. De verkoop van huizen en gronden gebeurde immers niet noodzakelijk door de plaatselijke notaris. Zoals vandaag is men steeds vrij om een notaris te kiezen. De verkoop bij een notaris aan de andere kant van het land, zal toch via deze staten 219 worden teruggevonden.

Naast het Registratiekantoor en het kantoor van het Kadaster bestond er tot voor kort ook het hypotheekkantoor. Ook de medewerker van dit kantoor nam nota van de overgang. Dat gebeurde door de volledige overschrijving van de akte tot de kleinste details. Het hypotheekkantoor inde geen eigenlijke belasting maar zorgde met zijn inschrijving voor de tegenstelbaarheid van de akte tegen derden. De registratie bij het Registratiekantoor gaf die tegenstelbaarheid niet, zij leverden slechts het bewijs van de datum van de akte.

Inhoud:

Pagina 007-340, inhoud van de akten, alfabetisch op de eerst weergegeven familie- en voornaam en of instelling, voor mutatie Pagina 341-396, alfabetische index op de eerst weergegeven familie- en voornaam, en of instelling, na mutatie Pagina 397-402, numerieke index in aflopende volgorde van de G sectie, centrum van Halle
Omvat 14.079 items

Formaat:

Formaat A4, binnen 100 gram wit gelamineerd blinkend papier, gelijmd, met geplastificeerde blinkende cover 230 gram, ingebonden kaft rondom, 402 pagina's. Cover kleur blauw wit stadskleuren van Halle.

Bestellen: Prijs: 32 Euro + verzendkosten voor België met Bpost 8.15 Euro (met verzekering + 1.95 Euro, aanbevolen) Verzending op verantwoordelijkheid van de ontvanger. Afhaling mogelijk Meiboom 73 te 1500 Halle. Gratis bezorging voor inwoners van Halle en grensgemeenten. Bestelling via het e-mail adres van de auteur René Maurice Jammart, mail@jammart.be of per bericht 0496 12 59 46 (info wordt medegedeeld)

Belangrijk: Deze uitgave kan enkel privaat verkregen worden.

Ingezonden door René Maurice Jammart

FOYERS LEOPOLD III

In de schenkingen van rouwbrieven en doodprentjes vinden we soms een merkwaardig document:

Over de tehuizen Leopold III (Foyers Leopold III) in de Tweede Wereldoorlog.

Een eerste bijzonderheid aan dit prentje is de plaats van overlijden, het dorp **Leysin** in Zwitserland. Vandaag is dit een skistation maar vóór 1950 was Leysin een kuuroord.

In 1930 waren de helft van de 6000 inwoners, zieken en verplegers.

De versozijde van het prentje suggereert ook dat Christiane Pastur overleden is aan tuberculose.

Verder vinden we de merkwaardige vermelding '**Directrice du Foyer Léopold III N°17**'

De Foyers Leopold III (Tehuizen Leopold III) waren onthaalcentra voor kinderen die slachtoffer waren van de oorlogsomstandigheden na 1940. Ze stonden onder het beheer van het Belgische Rode Kruis.

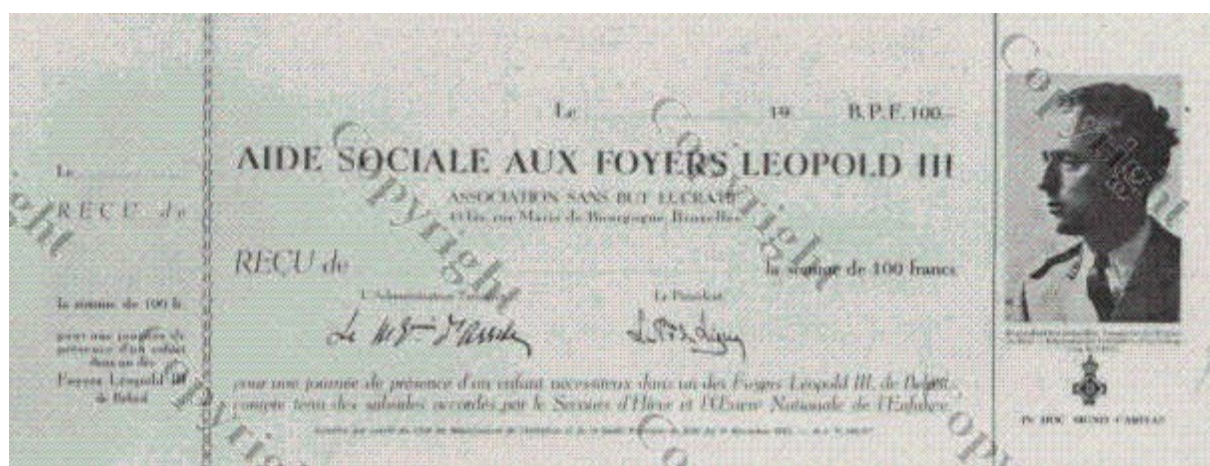
Vooraf de kinderen van arbeiders van de metallurgie, de steenkoolmijnen en andere grote bedrijven werden door de sociale diensten van deze bedrijven naar deze Foyers begeleid. Vermoedelijk opdat de arbeiders zelf aan het werk konden blijven.

De grote groepen kinderen waren ideaal om er ook **joodse kinderen** clandestien tussen te verbergen. Die werden soms zelfs gedoopt, met inschrijving in het doopregister en ze kregen voor hun eigen veiligheid een andere, meer christelijke naam.

In totaal zouden er 68 van deze 'foyers' de deuren openen. Ze kregen elk een nummer. Zo wordt op dit prentje N°17 vermeld.

Het meest bekende betrof het kasteel van Beloeil van de adellijke familie de Ligne (Foyer nr 13), waar een 50 kinderen logeerden. Maar ook in andere delen van dit grote kasteelcomplex werden Foyers geopend: Foyer nr 43 in de orangerie en Foyer nr 53 in een ander bijgebouw. In 1943 verbleven wel 827 kinderen in Beloeil.

Gelijkaardige tehuizen vinden we in Grand-Halleux, het pensionnaat van Don Bosco. En ook het klooster van de Zusters Dominicanessen te Erwetegem (Foyer nr 2bis).

Een Foyer werd gefinancierd met de bijdrage van ouders zelf, of met schenkingen van gulle donoren.

Christiane Pastur

De overledene op het doodsprentje was een nazaat van oude adel. In de 19de eeuw bezat haar familie het kasteel van Jodoigne (Geldenaken), het 'Château Pastur'. Vandaag doet het dienst als stadhuis van deze stad.

Chateau Pastur in Geldenaken: was het hier dat zich het vermelde 'Foyer Leopold III n°17' bevond en waarvan Christiane Pastur directrice was?

Familieband tussen Pastur en Waucquez

Het doodsprentje vermeldt prominent de echtgenoot Marcel Waucquez.

Dat had zeker zijn reden. Door huwelijken met rijke industriëlen (Waucquez, de Brouckère, ...) slaagde de familie Pastur er in om de faam hoog te houden.

En deze familiebanden waren soms erg strak: De moeder van Christiane Pastur heet Germaine Waucquez (°Elsene 1884; +Jodoigne 1958). Haar moeder draagt inderdaad dezelfde familienaam als haar echtgenoot.

Ze was gehuwd met haar achterneef Marcel Waucquez, die haar 46 jaar zal overleven. Weliswaar na een tweede huwelijk.

Gek genoeg is de voornaam van haar grootvader eveneens Marcel Waucquez. De kans is groot dat de ene peter is van de andere.

Dilbeek en Kraainem

Terzijde, de Andre Waucquezlaan te Dilbeek is vernoemd naar haar oom die in 1914 sneuvelt in Stuivekenskerke. En ook de huidige, perfect tweetalige burgemeester van Kraainem, Bertrand Waucquez is aanverwant.

Bronnen:

- *Collectie bidprenten Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw*
- <http://pallas.cegesoma.be/> (foto cheque Aide Sociale)
- *Les Enfants cachées au château de Beloeil, par Nathalie Peeters (auschwitz.be)*
- *Geneanet: banden Pastur – Waucquez*

Jan Erkelbout

JOURNAL DE GAND (1815-1923)

Journal de Gand (1815-1923): Een nieuwe digitale bron

In 2023 schonk de dienst Erfgoed van de provincie Oost-Vlaanderen aan Liberas een doos met 131 microfilms met daarop interessante kranten van liberale strekking. Typerend voor de 19de eeuwse pers is inderdaad dat ieder blad een eigen strekking vertolkte. Kranten zijn bijgevolg van historisch standpunt een interessante bron om het politieke en maatschappelijke leven te doorgronden. Liberas besloot de microfilms te digitaliseren. De bestanden zijn de voorbije weken toegevoegd aan het collectiebeheersysteem. Vanaf 15 juni 2024 zijn de stukken te bekijken en te doorzoeken op de website.

Lees het volledige artikel via:

<https://www.liberas.eu/journal-de-gand-1815-1923-een-nieuwe-digitale-bron/>

Bron: Liberas, Nieuwsbrief 2024-4

BEWAAR ONZE GRAFSTENEN (VERVOLG)

Ontdek de nieuwe foto's van begraafplaatsen uit onze regio gepubliceerd in **april 2024**.

- [Cimetière de Bruxelles \(sur la commune d'Evere\), Bruxelles, Bruxelles-Capitale, 1.084 grafstenen](#)
- [Cimetière du Dieweg, Uccle, Bruxelles-Capitale, 1.592 grafstenen](#)
- [Ancien cimetière de Ganshoren, Ganshoren, Bruxelles-Capitale, 1.199 grafstenen](#)
- [Humbeek, Kerkhofstraat, Humbeek, Vlaams-Brabant, 575 grafstenen](#)
- [Begraafplaats Asbeek, Affligem, Vlaams-Brabant, 166 grafstenen](#)
- [Begraafplaats Asse-ter-Heide, Asse-ter-Heide, Vlaams-Brabant, 688 grafstenen](#)

Bron: Geneanet, Nieuwsbrief 17/05/2024

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum!

Rouwbrieven/bidprentjes

Henri Vanderelst (Lennik)

Boeken/documenten/familiegeschiedenis

De Decker Walter (Dilbeek)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen **altijd** sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

